

MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

1. Kişiden kişiye değişen, herkesin kendi kişisel görüşlerine yer verilen ifadelere öznel yargı denir. Oysa kişiden kişiye değişmeyen, herkes tarafından kabul gören, doğruluğu ya da yanlışlığı kanıtlanabilir ifadelere nesnel yargı denir.

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde kişisel bir görüşe yer verilmiştir?

- A) Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti Ankara'dır.
- B) Cumhuriyet 29 Ekim 1923'te ilan edildi.
- C) Türkiye'nin Asya ve Avrupa kıtalarında toprağı bulunmaktadır.
- D) Türkiye üç tarafı denizlerle çevrili harika bir ülkedir.

2. Her toplumun kendine özgü gelenek , görenek, el sanatları olduğu gibi Türk toplumunun da kendine özgü gelenek , görenek ve el sanatları mevcuttur. Bu öğeler içinde Türk toplumunun kültürel kişiliğini en iyi yansıtan el sanatlarıdır. El sanatları aynı zamanda Anadolu'nun ve Türk toplumunun binlerce yıl öncesini bize en iyi şekilde aktarıyor. El sanatıyla yapılmış olan ürünlerdeki her motifte o döneme ait izler bulunmakla birlikte topluma ait ustasına ait birçok yaşamışlık var.

Yukarıdaki paragrafta neden bahsediyor?

- A) Toplumlara ait değerler ve bunların oluşumu
- B) Türk kültürünün tarihsel gelişimi
- C) El sanatlarında başarılı olmanın yolları
- D) Türk toplumunda el sanatlarının yeri ve önemi

3. Bu ülke nice ulu insanlar yetiştirmiştir. Annesi oğlunun yasını yıllarca tuttu. Türkiye Türk ulusunun yurdudur.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi altı çizili kelimelerden birinin açıklaması değildir?

- A) Bir halkın üzerinde yaşadığı kültürünü oluşturduğu toprak parçası, vatan.
- B) Erdemleri bakımından çok yüce, büyük.
- C) Ölüm veya bir felaketten doğan acı ve bu acıyı belirten davranış, matem.
- D) Savaşta ele geçirilen düşman, esir.

4. 1. Metin:

Nihayet bayram gelmişti. Bu yüzden Yasemin çok heyecanlıydı. Yarın annesinin kendisine aldığı bayramlıkları giyecek; annesi, babası ve ablasıyla bayramlaşacak; sonra da arkadaşlarıyla büyüklerini ziyarete gidecekti.

2. Metin

Yaz gelmiş, okullar tatil olmuştu. Sare Hanım'ın toru- nu Ayşe, tatilde anneannesiyle vakit geçirebilmek için köye geldi. Geçen yıl köyde geçirdiği yaz tatilini bir türlü unutamıyordu. Çünkü köy- de yeni arkadaşlıklar kuruyor ve yeni maceralar yaşıyordu. Köy hayatı şehir hayatından farklıydı.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Deyim kullanılması
- B) Anlatımın üçüncü kişi ağzından yapılmış olması
- C) Bilgi verici nitelikte olmaları
- D) Şart anlamı taşıyan yargıların olması

5. Dünyada bulunan tarihi kentler bünyelerinde binlerce yıllık kültürel bir birikim taşımaktadır. Bu kentler toplumların kültürlerini yansıtan mekanlardır. İşte bu mekanlardan biri olan Mardin çeşitli kültürlerin kaynaşma yeri olmuştur. Bu çeşitlilik neticesinde son derece zengin şehir dokusuyla Mardin, korunması gereken kültürel bir miras haline gelmiştir. Mardin'de binlerce yıldır çok çeşitli inançlar ve bu inançlara ait ibadet yerleri yan yana yer almış ve bu inanç mensupları birlikte barış içinde yaşamışlardır; bu pratik, günümüzde de aynen devam etmektedir. Bu açıdan Mardin ve civarı, birçok araştırmacı tarafından "Barış Adası" olarak tanımlanmıştır.

Geçmişten günümüze aktarılan bu değerler, özenle korunup sonraki kuşaklara da aktarılması gereken büyük bir mirastır. Mardin'de kültürel mirası korumak, devamını sağlamak ve geleceğe taşımak için şehrin dokusunu oluşturan mimarinin korunması gerekir. Günümüzde yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan geleneksel el sanatlarının ürünü olan ve tarihsel değere sahip olan eşyalar korunmalıdır. Basmacılık, telkâri, oyacılık, taş işçiliği ve çömlekçilik gibi geleneksel sanatların teşvik edilmesi ve devamlılığını sağlanması amacıyla, uygulama atölyeleri ve kurslar ile başta gençler olmak üzere toplumun çeşitli kesimlerine aktarılmalıdır. Bunun dışında bu sanatlar tanıtılarak yörenin kültürel turizm potansiyeline de yapılacak çeşitli etkinliklerle bu mirasın korunması ve taşınması sağlanmalıdır. Unutulmamalıdır ki; kültürel miras, devraldığımız şekilde sonraki kuşaklara aktarılabilirse korunabilir.

Yukarıda Mardin özelinde verilen metinden hareketle kültürel mirasa sahip çıkmanın önemi nedir?

- A) Böylelikle Mardin'de geleneksel el sanatları varlığını sürdürmeye devam eder.
- B) Ülkemize gelen turistler Mardin'de hoşça vakit geçirip mutlu olur.
- C) Yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan tarihsel yapılar korunur.
- D) Kültürel miras, ancak bu şekilde korunursa sonraki kuşaklara aktarılabilir.

MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

6. “Büyükler sayılara bayılırlar. Tatalım, onlara yeni edindiğiniz bir arkadaştan söz açtınız, asıl sorulacak şeyleri sormazlar. Sesi nasılmış, hangi oyunları severmiş, kelebek biriktirir miymiş, sormazlar bile. Kaç yaşında, derler, Kaç kardeşi var? Kaç kilo? Babası kaç para kazanıyor? Bu türlü bilgilerle onu tanıdıklarını sanırlar.

Deseniz ki: “Kırmızı kiremitli, güzel bir ev gördüm. Pencerelede saksılar, çatısında kumrular vardı”. Bir türlü gözlerinin önüne getiremezler bu evi. Ama “yüz bin liralık bir ev gördüm” deyin, bakın nasıl: “Aman ne güzel ev” diye haykıracaklardır.

(Küçük Prens)

Yukarıdaki paragrafta yakınılan (şikâyet edilen) durum nedir?

- A) Büyüklerin arkadaşlarımızı tanımak için sorular sorması.
B) Büyüklerin insanları ya da eşyaları sayısal verilere göre değerlendirmesi.
C) İnsanların birbirini tanımaya çalışması.
D) Büyüklerin çocukları dinlememesi.

7. “Erkek çocuklarından Mehmet, Hasan, Mustafa; kız çocuklarından Ayşe, Hatice cepheledeki askerlere durmadan su taşıyorlardı.”

Yukarıdaki cümlede noktalı virgül hangi görevde kullanılmıştır?

- A) Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için kullanılır.
B) Öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılır.
C) Anlam karışıklığını önlemek için bir öğeyi kendisinden sonra gelen benzer sözcüklerden ayırmak için kullanılır.
D) Aralarında anlam bağı özelliği olan sıralı cümlelerde , birinci cümlelerin sonuna konur.

8. Aşağıdaki cümlelerde verilen altı çizili sözcüklerden hangisi kök halindedir?

- A) Kitap okumayı çok sevdiği için kendisine güzel bir kitaplık aldı.
B) Eve giderken çiçek almayı düşündü.
C) Sevdiği yazarların kitap fuarına geleceğini duyunca çok sevindi.
D) Evden çıkarken gözlüğünü unuttuğunu fark etti.

9. Selanik’e iyice yaklaşmışlardı, hâlâ yürüyorlardı ve dermanı kalmamıştı. Yine de annesinin ve ninesinin elinden sıkıca tutmuş yürüyordu. Arada sırada yaşlı gözlerle arkasına dönüp baktığında, geride bıraktıkları sadece bir ev ya da bir köy değildi. Çocukluğu, oyuncakları, tepesine tırmandığı erik ağacı, hayalleri... Kısacası her şeyinden, her bir adımında daha da uzaklaşıyordu. Nereye gittikleri konusunda ise sadece ninesinin söylediği kalmıştı aklında. Selanik’ten de gemi ile Anadolu’ya sağ salım varırlarsa çileleri bitecekti. Oysa, Rumeli esas memleketleri değil miydi?

Bu paragrafa göre hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Yer B) Kişi / Varlık C) Zaman D) Olay

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişileştirme yapılmıştır?

- A) Deniz mavisî gözleri vardı.
B) Dağlar kadar derdim var.
C) Arı gibi çalışkan bir çocuktü.
D) Dertli dertli inliyordu kaval.

11. Nasrettin Hoca’nın pazara gideceğini duyan çocuklar çevresine toplanırlar.

- Hoca, bana düdük al!
– Bana da, bana da!
– Ben de düdük isterim!
– Bir tane de bana!

Ama çocuklardan sadece biri Nasrettin Hoca’ya düdük parası verir. Akşama doğru Hoca pazardan döner. Çocuklar sevinçle düdüklarini isterler. Nasrettin Hoca cebinden bir düdük çıkarır. Parayı veren çocuğa düdüğü uzatır. Tabii diğer çocuklar hep bir ağızdan bağırırlar.

– Hani bizim düdüğümüz?

Nasrettin Hoca gülererek,

– Eee, çocuklar! Parayı veren düdüğü çalar, der.

Bu parçada yer alan hikaye unsurları aşağıdakilerin hangisinde doğru işaretlemiştir?

	OLAY	YER	ZAMAN	KİŞİ
A)	X		X	X
B)		X	X	X
C)	X	X		X
D)	X	X	X	